

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 75. Ἐξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Αμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

Ἐν Ἀθήναις, 18 Σεπτεμβρίου 1926

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 42

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ (Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ ἀστυνόμος χαμογέλασε.

— Κύριε ἀστυνόμε, εἶπε τότε ὁ Φραγκίσκος, ἀφοῦ ἐπεισθήκατε ὅτι εἰμι ἀθῶος, δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ ὀδηγήσετε στὸν κ. Κυδερνήτη; Θὰ ἴδατε ὅτι θὰ ἀνακοινώσω πολὺ σπουδαῖα πράγματα γιὰ τὴ συμμορία αὐτή. Τὸ ξέρετε ὅτι αὐτοὶ οἱ ληστές λένε πῶς εἶναι οἱ διάδοχοι τοῦ Ντὲ-Τάμ;

Αὐτὴ τὴ φορά, τὸ μαγικὸ ὄνομα ἔφερε τ' ἀποτέλεσμά του. Οἱ δυὸ ὑπάλληλοι κοιτάχτηκαν, εἶπαν δυὸ λόγια καὶ τέλος ὁ Γάλλος εἶπε:

— Θὰ μιλήσω ἀπόψε στὸν κ. Κυδερνήτη, παιδί μου, καὶ αὐρὶο θάχεις ἀκρόαση. Στὸ μεταξύ, εἶπε στοὺς ἀστυφύλακες, πηγαίνετε τὸ παιδί στὸ Γαλλικὸ Κολλέγιο καὶ προσέξτε νὰ τὸ περιποιηθοῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Τὰ θανατηφόρα σιγαρέτα

— Ὡστε, λοχαγέ μου, φεύγουμε;

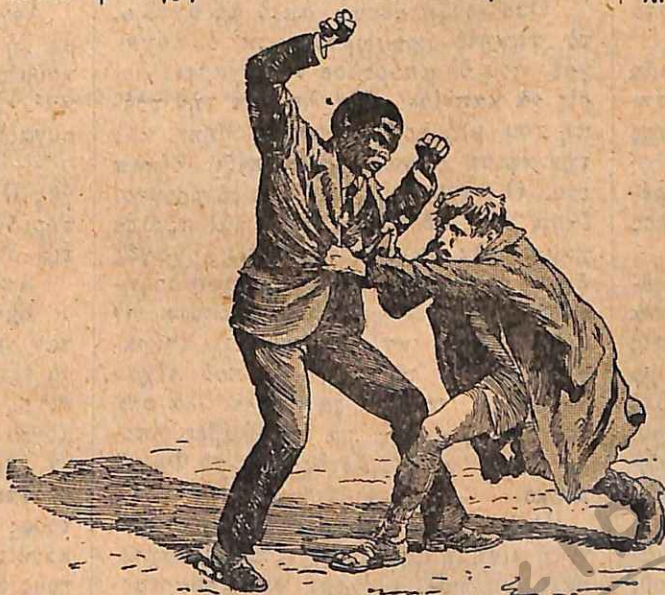
— Βέβαια, παιδί μου.

— Καὶ πότε;

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω. Στὸ στρατὸ πάντα τὴν τελευταία στιγμή μαθαίνει κανεὶς τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα. Διαφορετικὰ, καμμιὰ ἐκστρατεία δὲν θὰ εἶχε τὴ μυστικότητα πὺλ χρειάζεται.

Αὐτὰ λέγονταν ὁχτὼ μέρες ὕστερ' ἀπὸ τὰ γνωστά μας ἐπεισόδια στὸ ἀστυνομικὸ τμήμα καὶ τὴ σύλληψη τοῦ Κου-Σύ. Ὁ Φραγκίσκος δὲν μοιάζει καθόλου πιά μὲ τὸ κουρελιάρικο παιδί, πὺλ εἶδαμε νὰ μπαίνει ὡς κατηγορούμενος στὸ γραφεῖο τοῦ ἀστυνομίου. Βρίσκεται τώρα στὸ γραφεῖα τῶν στρατιωτικῶν ἀκολούθων τοῦ Κυδερνήτου καὶ κουβεντιάζει πολὺ φιλικὰ μ' ἕνα λοχαγό. Εἶναι ρόδινος κι' ἀκμαῖος καὶ φορεῖ μιὰ στρατιωτικὴ στολή, πὺλ τὴν κόντηναν γιὰ νὰ τοῦ ἔρχεται.

Μέσα στὶς ὁχτὼ αὐτὲς μέρες, εἶχαν συμθεῖ ἀρκετὰ πράγματα, πολὺ εὐνοϊκὰ γιὰ τὸ Φραγκίσκο. Πρῶτα-πρῶτα, ὁ Κου-Σύ κατάφερε νὰ τὸ σκάσει ἀπὸ τὸ κρατητήριον, ὅπου τὸν εἶχαν φυλακίσει. Ἡ φυγὴ αὐτὴ ἦταν σὰ μιὰ ὁμολογία καὶ ἐπιβεβαίωσε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ παιδιοῦ. Ὁ ἀστυνόμος τότε ἀρχισε νὰ τὸ πέρνει στὰ σοδρά. Κι' ὅταν ἀποφάσισε νὰ ἀνακοινώσει τὴν ὑπόθεσιν στὸν Κυδερνήτη, μ' ἐκπληξή του εἶδε ὅτι στὸ Κυδερνεῖο δὲν

«Τὸν ἄρπαξε γερὰ, ἀποφασισμένος νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ...»
(Σελ. 326, στ. α'.)

τὸ πῆραν καὶ τόσο σιγῆτα, γιὰτὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀσφαλείας εἶχε πληροφορίες γιὰ κάποια μυστικὴ κι' ὑποπτη ἐταιρία, πὺλ ἡ δράση τῆς εἶχε τὸ κέντρο τῆς στῆν Ἰνδοκίνα. Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο.

Ὁ Κυδερνήτης δέχτηκε πρόθυμα τὸ Φραγκίσκο καὶ μάλιστα τὸν ρώτησε ὥρα πολλὴ γιὰ τὰ μυστήρια τοῦ Παλατιοῦ τῶν Ἑρειπίων, γιὰ τὰν θραυκωχέια τοῦ Βοθμαγκό, γιὰ τὴ φυλάκιση τοῦ κ. Καρινὺ καὶ τέλος ἀποφάσισε νὰ διοργανώσει μιὰ στρατιωτικὴ ἀποστολὴ γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἕνα γάλλο πολίτη, πὺλ εἶχε πέσει σὲ χεῖρα κακοποιῶν.

Φαντάζεστε βέβαια μὲ πόση χαρὰ καὶ ἀνυπομονησία περίμενε ὁ φίλος μας τὸ ξεκίνημα γιὰ τὴν ἐκστρατεία αὐτή, πὺλ θὰ ἐλευθερώσῃ τὸν κ. Καρινὺ καὶ τὴ Λούση. Γι' αὐτὸ δὲν ἀφῆνε στιγμή σὲ ἡσυχία τὸ λοχαγὸ Πομαρέλ, στρατιωτικὸ ἀκόλουθο στὸ γραφεῖο τοῦ Κυδερνήτη. Φυσικὰ τὸ παιδί θὰ εἶχε τὸ μέρος του στῆν ἐκστρατεία, γιὰτὶ οἱ πληροφορίες του κι' οἱ ὁδηγίες του θὰ ἦταν ἀναγκαῖες καὶ χρησιμότητες. Αὐτὸς θὰ ἦταν ὁ πραγματικὸς ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπασματος κι' αὐτὸς θὰ ὀδηγοῦσε τοὺς γάλλους στρατιώτες ὡς τὴ μυστηριώδη φωλῆα τῶν ληστῶν.

Οἱ ρωμαντικὲς λεπτομέρειες αὐτῆς τῆς ὑπόθεσης, ἰδίως τὸ ὅτι ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας ἦταν μιὰ νέα κι' ὠραία γυναίκα, κινούσε πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀξιωματικῶν κι' ὅλοι ζητοῦσαν νὰ ἔχουν τὸ μέρος τους.

Ὁ Φραγκίσκος εἶχε γίνε, σὰ νὰ λέμε, ὁ ἀνθρωπὸς τῆς ἡμέρας. Ὁ διοικητὴς τὸν κάλεσε στὸ τραπέζι του καὶ τοῦ ζήτησε νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορία του. Κατοικοῦσε στὸ Κυδερνεῖο κι' ἦταν τὸ χαϊδεμένο παιδί τοῦ Συντάγματος.

Στενοχωριόταν μοναχὰ γιὰτὶ ἔδλεπε νὰ περνοῦν οἱ μέρες, χωρὶς νὰ αποφασίζετῃ τὸ ξεκίνημα. Δὲν ἤξερε, βλέπετε, ὅτι παρόμοιες ἐκστρατείες δὲν ἐτοιμάζονται στὸ πόδι. Ἐπρεπε νὰ ἐνεργήσουν μεθοδικὰ. Ἐπρεπε νὰ προσπαθήσουν νὰ ξαναπιάσουν τὸν Κου-Σύ, πὺλ οἱ πληροφορίες του θὰ ἐπιβεβαίωναν τὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ. Μὰ ὁ Ἀνναμίτης αὐτὸς εἶχε γίνε ἀφαντος. Τοῦ κάκου εἰδοποίησαν ὅλους τοὺς ἀστυνομικοὺς σταθμοὺς τῆς περιοχῆς, ἔψαξαν τὰ τραῦτα, ἐξερεύνησαν τοὺς δρόμους καὶ τίς συνοικίες: Ὅλῃγε κανεὶς ὅτι ὁ συμμορίτης εἶχε κάνει φτερά καὶ πέταξε.

Τέλος, ὁ Κυδερνήτης ἀποφάσισε νὰ

βασισθεί μόνο στα λόγια του Φραγκίσκου. Σχηματίσθηκε ένα τάγμα από έθελοντές κι' ο λοχαγός Πομαρέλ ζήτησε μόνος του ν'αναλάβει τη διοίκηση του. Κι' έτσι, ένα βράδυ, όταν τὸ παιδί, κατὰ τὴ συνήθειά του, μπήκε στὸ γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ τὸν ρώτησε :

— Δοιπόν, φεύγουμε, λοχαγέ μου ;
 Ἐκεῖνος χαμογέλασε, πῆγε νὰ κλείσῃ καλὰ τὴν πόρτα τοῦ γραφείου του καὶ εἶπε στὸ παιδί σιγὰ-σιγὰ.

— Ἀπόψε, τὰ μεσάνυχτα . . . Ἐτοιμάσου.

— Ἀ, ἐγὼ πάντα ἔτοιμος εἶμαι ! εἶπε τὸ παιδί, τρελλό ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

Τὴ στιγμή πού πῆγαινε νὰ βγῇ τρέχοντας ἀπὸ τὸ γραφεῖο γιὰ νὰ εἰσέλθῃ τὰ πράγματά του, ὁ ἀξιωματικὸς τὸν κράτησε.

— Μείνε δῶ ! τοῦ εἶπε. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ πᾶς νὰ πῆς δεξιά κι' ἀριστερὰ πράγματα πού δὲν πρέπει νὰ τὰ μάθει κανένας.

Ὁ φίλος μας πῆγε νὰ θυμώσει.

— Μήπως τυχὸν δὲ μοῦχετε ἐμπιστοσύνη ; ρώτησε ἀντικρύζοντας κατὰ πρόσωπο τὸν ἀξιωματικὸ.

Ἐκεῖνος τὸν χτύπησε φιλικὰ στὸ μάγουλο.

— Ἐλα τώρα, θάχε γούστο νὰ μᾶς κρατούσες καὶ κάκια ! Μικρὸς εἶσαι καὶ πολὺ πιθανὸ νὰ σοῦφευγε κανένας λόγος.

— Ἐέρω νὰ μιλῶ μόνο όταν πρέπει, λοχαγέ μου, ἀπάντησε ὁ φίλος μας μὲ ἀξιοπρέπεια.

— Πολὺ καλὰ, τὸ παραδέχομαι, ἔκαμε ὁ ἀξιωματικὸς. Κάθησε ὅμως νὰ φᾶμε μαζί ἀπόψε. Θάνα κι' οἱ τρεῖς ἀξιωματικοὶ μου. Θὰ καταστρώσουμε τὸ σχέδιο τῆς ἐκστρατείας, γι' αὐτὸ θὰ μᾶς χρειαστοῦν οἱ πληροφορίες σου.

Βγήκαν ἀπὸ τὸ μέγαρο τοῦ Διοικητηρίου καὶ πῆγαν σ' ἕνα γειτονικὸ ἐστιατόριο τῆς ὁδοῦ Πῶλ-Μπέρ, ὅπου ὁ λοχαγὸς κράτησε ἕνα χωριστὸ δωμάτιο, γιατί ἤθελε νὰ μιλήσῃ μὲ τοὺς συναδέλφους του, χωρὶς νὰ φοβᾶται ἀδιάκριτα αὐτιά. Ὁ ξενοδόχος, ἕνας Ἀνναμίτης, τοὺς ὑποσχέθηκε πὺς θὰ τοὺς περιποιόταν. Σ' ἕνα τέταρτο ἤρθαν κι' οἱ τρεῖς ἀξιωματικοὶ τοῦ ἀποσπάσματος. Γινώριζαν κι' οἱ τρεῖς τὸ παιδί καὶ δὲν ξαφνίστηκαν πού τὸ εἶδαν ἐκεῖ. Τρώγοντας, ἀκούγαν τὸ λοχαγὸ πού ἐξηγοῦσε τὸ σχέδιό του. Θὰ ἐφεύγαν τὴ νύχτα μὲ εἰδικὸ τραῖνο, πού θὰ τοὺς ἔφερνε στὸ Χαϊφόν. Ἀπὸ κεῖ θὰ μοίραζαν τοὺς ἀνδρες τοῦ ἀποσπάσματος στὰ γειτονικά χωριά, γιὰ νὰ μὴ κινήσουν τὴν προσοχή, καὶ θὰ προχωροῦσαν προσεχτικὰ πρὸς τὸ κατὰ φύρην τῶν ληστῶν, περνώντας ἀπὸ τὴν ἀνθρωποφυξία τοῦ Ἀλόν.

— Μὰ, λοχαγέ μου, εἰπ' ἕνας ἀξιωματικός, μιλάτε γιὰ τὴν ἀνθρωποφυξία τοῦ Ἀλόν. Αὐτὰ ξέρω πὺς τὰ ἐκμεταλλεύεται μὲ γαλλικὴ ἑταιρεία πού δὲ μπόρεῖ ποτὲ νὰ δώσει ὑπόνοιες.

Ὁ λοχαγὸς ἐξήγησε ὅτι δὲν μιλοῦσε γιὰ τὴν ἀνθρωποφυξία τῆς γαλλικῆς ἑταιρείας, ἀλλὰ μιὰς ἑταιρείας ἄλλης, πού προσπάθησε ἀλλὰ δὲν ἔφερε καὶ μεγάλα ἀποτελέσματα.

— Ἐέρω. Αὐτὴ εἶναι, θαρρῶ, μιὰ ἀμερικανικὴ ἑταιρεία.

— Φυσικά. Ἡ μὲς Μαργκαρὲτ εἶναι Ἀμερικανίδα, κι' ὁ δόκτωρ Σμίλλινγκ εἶναι Ἀμερικανός, εἶπε ὁ Φραγκίσκος.

— Εἶναι βέβαιον, εἶπε ὁ λοχαγός, ὅτι οἱ ἐργασίες τῆς ἐκμετάλλευσης εἶναι ἐπιφανειακές, κι' ὅχι πραγματικές. Οἱ μηχανικοὶ τοῦ Χογκκαὶ τὸ ἐπιβεβαιώνουν ὅλοι. Καὶ τὸ προσωπικὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ Κινέζους ἢ ἀεργούς Ἀνναμίτες, πού δὲ βρίσκουν δουλειὰ στὸ Χογκκαί. Τὸ σχέδιό μου εἶναι νὰ ἀλλάξουμε ρυθμὰ, ἐμεῖς καὶ καμμιά δεκαριά ἀνδρες, καὶ νὰ παρουσιαστοῦμε ὡς ἰθαγενεῖς ἐργάτες. Ἀν τρυπώσουμε ἐκεῖ, θὰ μπορέσουμε ἴσως νὰ μπουξοῦμε καὶ στὰ ὑπόγεια πού μᾶς περιγράφει ὁ Φραγκίσκος.

— Ὅσο συζητοῦσαν αὐτὸ τὸ σχέδιο, τὸ φαγητὸ προχωροῦσε κι' ὁ λοχαγός, πού δὲ μπόρουσε νὰ ἐργαστεῖ χωρὶς νὰ καπνίσει, ἔδωκε ἀπὸ τὴν τσέπη του μιὰ κομπὴ τσιγαροθήκη καὶ τὴν ἔβγαλε πάνω στὸ τραπέζι, διπλά του. Ὁ μπόυ πού σερβίρισε τὸ φρουτὸ, ἔκαμ' ἕνα ἀδέξιο κίνημα καὶ πέταξε χάμω τὴν τσιγαροθήκη. Ὁ λοχαγὸς ἦταν τόσο ἀπορορημένος στὴ συζήτηση, ὥστε δὲν κατάλαβε τίποτα. Ὁ μπόυ ἔσκυψε καὶ μάζεψε τὴν τσιγαροθήκη καὶ τὰ τσιγάρα πού εἶχαν σκορπίσει, καὶ τὰ ξανάβαλε ὅλα στὴ θέση τους, χωρὶς νὰ καταλάβῃ τίποτα ἄλλος κανεὶς ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Φραγκίσκο.

Ὁ λοχαγὸς Πομαρέλ, μὲ τὴ μηχανικὴ κίνηση πού συνειθίζον οἱ καπνιστές, ἄπλωσε τὸ χέρι στὴν τσιγαροθήκη, πῆρε ἕνα τσιγάρο καὶ τὸ φέρε στὰ χεῖλιά του, ἀπὸ πρὸς φέρει καὶ στοὺς συναδέλφους του. Ἐκεῖνοι ἀρνήθηκαν, γιατί δὲν εἶχαν τὴν ἀσχημὴ συνήθεια νὰ καπνίζουν πάνω στὸ φαγητό.

Δὲν εἶχε τραβήξῃ καλὰ-καλὰ τρεῖς-τέσσερις ρουφηξιές, καὶ σηκώθηκε ἀπὸτομα ἀπάνω, πῆρε μιὰ βαθεῖα ἀναπνοή κι' ἔκαμε μερικὰ βήματα τρικλίζοντας.

— Τί ἔχετε, λοχαγέ μου ; τὸν ρώτησαν οἱ συνάδελφοί του, βλέποντας ὅτι ἦταν κατάχλωμος. Εἰστε ἀδιάθετος ;

— Ναί, φαίνεται πὺς εἶμαι πολὺ κουρασμένος.

— Θέλετε ἕνα λικέρ ;

— Ὁχι, μᾶλλον διψῶ.

— Ἐνα ποτήρι νερό ;

— Ὁχι . . . ὅχι.

— Τότε ;

— Θάθελα . . . θάθελα . . .

Ἡ φωνὴ τοῦ ἔδωσε, ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ἔγινε ἀσθματικὴ. Ἐρρίξε μιὰ ματιὰ γεμάτη ἀγωνία, ἔκαμε νόημα μὲ τὸ χέρι τοῦ ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ καὶ ξαφνικὰ ἔπεσε σὰν ἄψυχος σωρὸς πάνω στὴν ψάθα τοῦ πατώματος. Ὅλοι πετάχτηκαν ἀπάνω. Οἱ δὲ ἔσκυψαν καὶ πολεμοῦσαν νὰ τὸν κάμουν νὰ συνέλθῃ. Ὁ τρίτος βγήκε λέγοντας :

— Πᾶν νὰ φέρω τὸν γιατρό !

Σὲ λίγα λεπτά, ξαναγύρισε μαζί μὲ τὸ στρατιωτικὸ γιατρὸ πού εὐτυχῶς τὸν βρῆκε στὸ γειτονικὸ καφενεῖο, ὅπου ἔπαιζε μπιλιάρδο. Ὁ γιατρὸς δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ ἐξετάσῃ καὶ πολὺ τὸν ἄρρωστο.

— Μὰ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δηλητηριάστηκε ! φώναξε. Κοιτάξτε αὐτὰ τὰ σκοτεινὰ στιγμάτα γύρω στὰ χεῖλιά του . . . Μάλιστα δηλητηριάστηκε ἀπὸ «δηλητήριο ἐπαφῆς», σὰν αὐτὰ πού χρησιμοποιοῦσαν οἱ Γερμανοὶ στὸν πόλεμο . . .

Λέγοντας αὐτά, ἔγδυσε τὸ λοχαγό, μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀκούμπησε τὸ αὐτὶ τοῦ στὸ στήθος τοῦ καὶ, χλωμιάζοντας μονομιᾶς, εἶπε στοὺς συναδέλφους του.

— Κύριοι, εἶναι τρομερό ! Ὁ λοχαγὸς Πομαρέλ εἶναι πεθαμένος ! Δηλητηριάστηκε ἐδῶ δᾶ, μπροστὰ στὰ μάτια σας !

Ἀπὸ πέρασε ἡ πρώτη κατάπληξη, οἱ ἀξιωματικοὶ κοιτάχτηκαν καὶ ζήτησαν νὰ ἐξηγήσουν τί εἶχε συμβεῖ. Πὺς νὰ ἐξηγήσουν ὅμως τὸ ὅτι, ἐνῶ ἔφαγαν κι' οἱ πέντε στὸ ἴδιο τραπέζι, ἔπαθε μόνον ὁ ἕνας ; Καὶ δὲν ἦταν λογικὸ νὰ περιμένουν κι' αὐτοί, ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή, νὰ πεθάνουν μὲ τὴ σειρά τους ; Βαίαινε νεκρικὴ σιγή, γιατί κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ διατυπώσῃ τοὺς φόβους του. Ξαφνικὰ ὁ Φραγκίσκος εἶπε :

— Ἐέρω ! Ἐέρω ποιὸς σκότωσε τὸ λοχαγό !

Ὅλοι γύρισαν καὶ τὸν κοίταξαν ἐρωτηματικά.

— Ναί, εἶπε τὸ παιδί, δείχνοντας τὴν τσιγαροθήκη πού εἶχε μείνει ἀνοικτὴ πάνω στὸ τραπέζι. Ὁ λοχαγὸς ἔπεσε, ἀπὸ κάπνισμα ἕνα τσιγάρο. Μὰ πρὶν ἀπὸ λίγα λεπτά, ἕνας μπόυ εἶχε μάζεψῃ ἀπὸ χάμω τὰ τσιγάρα. Σεῖς δὲν τὸ παρατηρήσατε, ἐγὼ ὅμως τὸ εἶδα !

Ὁ γιατρὸς ἔτρεξε στὴν τσιγαροθήκη καὶ τὴν ἐξέτασε προσεχτικὰ καὶ μὲ προφυλάξεις. Ἰστέρα ἔδειξε τὰ τσιγάρετα, χωρὶς νὰ τὰ ἀγγίξῃ, μέσα σ' ἕνα πιάτο, τὸ γέμισε νερό, κοίταξε καλὰ τὸ χρώμα του, κούνησε τὸ κεφάλι,

καὶ σφύριξε. Ἐνα σκυλάκι, πού περιμένε φαίνεται πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, μπήκε μέσα χοροπηδώντας.

Ὁ γιατρὸς ἔδωσε μπροστὰ τοῦ τὸ πιάτο μὲ τὸ νερό καὶ τὸ σκυλὶ πῆρε δυὸ-τρὶς γουλιές. Μόλις σήκωσε τὸ κεφάλι, τὸ εἶδαν πού γύριζε τρέχοντας στὸ δωμάτιο, σὰν νὰ εἶχε λυσσάζει ξαφνικά.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

λι, καὶ σφύριξε. Ἐνα σκυλάκι, πού περιμένε φαίνεται πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, μπήκε μέσα χοροπηδώντας.

Ὁ γιατρὸς ἔδωσε μπροστὰ τοῦ τὸ πιάτο μὲ τὸ νερό καὶ τὸ σκυλὶ πῆρε δυὸ-τρὶς γουλιές. Μόλις σήκωσε τὸ κεφάλι, τὸ εἶδαν πού γύριζε τρέχοντας στὸ δωμάτιο, σὰν νὰ εἶχε λυσσάζει ξαφνικά.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΥ ΜΑΣ."

Η ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ

Ἀπὸ μακριὰ τώρα, φαίνονταν ὁ ματωμένος ἀπὸ τὶς παπαρούνες κάμπος. Μιὰ πορφυρένια χλαμύδα λὲς κι' ἦταν ἄπλωμένη πάνω σ' αὐτόν. Καὶ στὸ βάθος ἕνα κομμάτι γαλαζένιας ἡμερὸς θάλασσας μὲ μερικὰ, πὺς πάνου, ἁπλόγραμμα βουνάκια. Πὺς ξεκουραζόταν τὸ μάτι, κυττάζοντας τὴν ἀτέλειωτη αὐτὴ εἰκόνα ! Καὶ μὲ τί χάρις κυνιόνταν ἀπὸ τὸ βραδινὸ ἀεράκι τὰ βελουδένια κόκκινα σκουφάκια τῶν λαλῶν ! Μοιάζανε σὰ χαριτωμένες κορασούλες πού παίζουν κάποιο τρελλὸ παιχνίδι . . .

Καὶ μπαλνοντας ἔπειτα στὸ χαλικοστρωμένο δρομάκι, φτάσαμε ὕστερα ἀπὸ λίγο, κουρασμένοι ἀπ' τὸ παιχνίδι καὶ τὸ δρόμο, στὰμπέλι.

Τὸν μπάμπη Στάθη — τὸ γέρο ἀμπελουργό — τὸν βρήκαμε νὰ κάθεται κοντὰ στὴ στέρνα, ξύνοντας μὲ τὸν σκουριασμένο σουγιά τοῦ κάποιο καλάμι.

— Μποῦμ ! μπάμπη Στάθη . . .

— Καλῶς τα ! Τί γενήκατε ;

— Ἐκστρατεία στὶς παπαρούνες.

Μᾶς κοίταξε ἀπὸ πάνω ὡς τὰ πόδια. Παπαρούνες ὅλοι γεμάτοι. Ἄλλοι στὰ καπέλλα τους, πάνω σὲ καλάμια, στὰ στήθια τους, στὰ χέρια τους, παντοῦ . . .

— Καὶ τώρα :

— Τί ;

— Τὴν ἱστορία τῆς παπαρούνας πού μᾶς εἶχες ὑποσχεθεῖ.

— Ἀ ! ὅχι. Εἶναι ἀργά. Ἐχω νὰ πᾶν νὰ ποτίσω.

— Ὁ ! μπάμπη Στάθη . . .

— Δὲν μπορῶ, ἄλλοτε . . .

Τὸν πρκαλέσαμε, ἀρχίζοντας τὰ μурμουρητὰ ὅλοι μαζί. Δέχτηκε. Μὲ φωνὲς καθήσαμε ὅλοι στὸ ἀσβεστωμένο τῆς στέρας πεζούλι κι' ὁ μπάμπη Στάθης ἀρχίνησε :

— Θὰ σὰς πῶ σύντομα τὴν ἱστορία τῆς. Ἡ παπαρούνα στὴν ἀρχὴ δὲν ἦταν ἔτσι κόκκινη ὅπως τὴν βλέπετε. Ἦταν ἄσπρη, ὁλόασπρη σὰ λεμονανθός. Τὸ κόκκινο αὐτὸ ἀργότερα τὸ πῆρε. Κι' ἀκούστε μὲ τί τρόπο : Ὅταν καρφύσαν τὸν καλὸ μας τὸ Χρι-

στὸ πάνω στὸ σταυρό, ἀπὸ τάγιο Τοῦ μέτωπο, τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια Τοῦ πέφταν σταγόνες ἀπὸ αἷμα στὴ γῆ. Ἐπειδὴ, στὴ βάση τοῦ σταυροῦ, βρίσκόντουσαν φυτεμένα κάμποσα λουλουδάκια, ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἦταν καὶ μιὰ παπαρούνα. Κι' ὅπως σὰς εἶπα, ἦταν ἄσπρη σὰ λεμονανθός. Ἡ παπαρούνα λοιπὸν αὐτὴ, σὰν εἶδε τὸ αἷμα πού ἔσταζε ἀπὸ τὶς θεῖες ἐκείνες πληγές, ἄπλωσε πονετικά τὰ βελουδένια τῆς πέταλα καὶ δέχτηκε μὲ φόβο, σὰν κάποιο δοχεῖο, τὸ πολυτίμο ἐκεῖνο ὕγρ . . .

Αὐτὸ ὁ μπάμπη Στάθης σταμάτησε τὴν ἱστορία γιὰ νὰ ρίξῃ μιὰ πετρίτσα στὸ ἄλογο τοῦ μαγκανοπήγαδου πού εἶχε σταθεῖ, γιὰ νὰ διώξῃ μὲ τὴν οὐρὰ τοῦ κανένα ἔντομο ἴσως πού τὸ κεντοῦσε. Ἐπειτα φώναξε : «Ντο . . . ντο . . . ντέεε !» κι' ὅταν τᾶλογο ἀρχισε πάλι τὸ δρόμο του, συνέχισε τὴν ἱστορία :

— . . . Κι' ἀπὸ ἐκείσε τὸ πολυτίμο αὐτὸ ὕγρὸ βαθεῖα μέσα του, ἀρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ ροδίζῃ ὡς πού πῆρε τὸ χρώμα αὐτὸ πού βλέπετε. Ὑ-

στερ' ἀπὸ κάμποσο καιρὸ, ὅλες οἱ παπαρούνες κοκκίνησαν. Κι' αὐτὲς τώρα κρατᾶτε στὰ χέρια σας, πού τόσο ἀσπλαγχνὰ τίς χωρίσατε ἀπὸ τὶς συντρόφισσές τους, συμβολίζουν τὸ μαρτύριο τοῦ Γολγοθᾶ κι' ὅλο τὸν πόνο πού αἰσθάνθηκε πάνω στὸ σταυρὸ ὁ Σωτήρας μας. Μὴ σὰς φαίνεται παράξενη ἡ ἱστορία αὐτὴ. Πολλὰ λουλούδια στὴν ἀρχὴ δὲν εἶχαν τὸ χρώμα πού τώρα ἔχουν. Μπορεῖ ἀργότερα νὰ σὰς διηγηθῶ τὴν ἱστορία τῆς δελίας, τῆς κίτρινης μαργαρίτας, πού ἀπὸ λευκὴ καθὼς ἦταν κι' αὐτὴ στὴν ἀρχὴ, ἔγινε ἔπειτα ὁλοκίτρινη . . .

Ὅλοι μας βουδοί, ὕστερα ἀπ' τὴν ἱστορία αὐτὴ, βυθίσαμε τὸ βλέμμα μας στὶς παπαρούνες πού κρατοῦσαμε . . . Ἡ σουρουπιάτικη σιωπὴ ἀρχίζε νὰ πλύνεται. Τώρα μονάχ' τὸ κουρασμένο γύρισμα τᾶλδου καὶ τὸ τρίξιμο τοῦ μάγγανου ἀκούγονταν. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο :

— Ντο . . . ντο . . . ντο . . . Ντέεε ! . . . ἀντήχησε στὰ γύρω ἡ φωνὴ τοῦ μπάμπη Στάθη . . .

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΣ'.

Στὴν ἀρχή, στρατιῶτες καὶ πολῖτες διστάζουν. Ἀκουοδοβοροχὴ ἀκοῦνε, δὲν εἶναι παῖξ γέλασε . . . Πού νὰ πάνε ; Νᾶχαν τοῦλάχιστο ὁμπροῦλες . . . Καὶ φαντασθῇτε τί πελώριες καὶ τί στερεές ὁμπροῦλες θὰ χρειάζονταν γιὰ τέτοια βοροχή ! . . .

Ἀλλὰ ὁ ταγματάρχης Μπομπούμας ἐξακολουθεῖ τὸν ὕμνο. Πρὶν τελειώσει τὴν πρώτη στροφὴ, δυὸ-τρὶς ἐνθουσιάζονται καὶ λένε τὰ λόγια μαζί του. Ἐπειτα ἄλλοι . . . Ἐπειτα ἄλλοι . . . Ὁ ἕνας παρασύρει τὸν ἄλλον. Στὸ τέ-

λος τῆς στροφῆς, ὅλοι εἶναι ἐνθουσιασμένοι. Κανένας δὲν διστάζει, κανένας δὲν φοβάται. Καὶ τραγουδώντας, ἀκολουθοῦν τὸν ταγματάρχη, πού μὲ τὸ γυνὸ σπαθί, πίσω ἀπ' τὸν κ. ταμία, τοὺς δείχνει τώρα τὸ δρόμο.

— Ἐμπρός, παιδιά ! ἔμπρός ! . . . Ἄλλωστε ἔχει ξημερώσει καὶ, ξέρετε, στὸ φῶς τῆς ἡμέρας ὁ φόβος εἶναι πάντα λιγότερος . . .

Ὅλη ἡ ἐνθοφροῦρ ἀκολουθεῖ τὸν ταγματάρχη καὶ τὸν ταμία μὲ βῆμα ρυθμικὸ . . . Κατόπι τὰ μέλη τῆς Λέσχης τῶν Φλυάων . . . Τοὺς βλέπετε ; . .

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΣΥΝΗ

Αγαπητοί μου,

ΑΥΤΗ τὴν ἐβδομάδα εἶχαμε στὰς Ἀθήνας καὶ λίγα μπάμπουμ... Νὰ σὰς γράψω γι' αὐτά; Μοῦ φαίνεται περὶ τὸ. Τὴν ἐξιστόρησιν τῶν «γεγονότων» θὰ τὴν εἶδατε στὶς ἐφημερίδες. Ὅσο γιὰ τὰ παρίσματα, ὦ, τὰ πολιτικά δὲν εἶναι γιὰ τὴν ἡλικίαν σας ἀλλὰ καὶ μένα δὲν μᾶρέσει νὰ μιλῶ πολιτικά, οὔτε σὲ μεγάλους. Προτιμῶ λοιπὸν νὰ σὰς γράψω γιὰ ἕνα ζήτημα, ἐντελῶς ἀσχετο, πού μοῦ τὸ θυμίζει ἕνα ὥρατο γραμματάκι τῆς **Ἡλιόβγαλτης**.

Ἡ φίλη μας αὐτὴ γράφει στὴ Διάπλῃ πὼς ἔχει μιὰ φίλη, πού ἡ μαμμά της δὲν τὴν ἀφίνει νὰ κάνῃ δουλειὰς τοῦ σπιτιοῦ, οὔτε νὰ μπαίνει καθόλου στὴν κουζίνα. Ἀπεναντίας ἡ μαμμά τῆς **Ἡλιόβγαλτης**, ὅχι μόνο δὲν τὴν ἐμποδίζει, ἀλλὰ καὶ τὴν προτρέπει. Ἔτσι ἡ φίλη μας, πού ἔχει καὶ πολὺ μεγάλο ζῆλο, ἐμάθε νὰ μαγειρεύῃ δλα σχεδὸν τὰ φαγητά καὶ νὰ φτιάχνῃ πολλὰ καὶ ὥρατα γλυκίσματα. Ἦθελε λοιπὸν νάχη τὴν γνῶμην μας, γιὰ νὰ τὴν πῇ στὴ φίλῃ της ἐκείνῃ πού «ἀπόρησε» ἀκούγοντας πὼς ἡ μικρὴ **Ἡλιόβγαλτη** ξέρει καὶ κάνει τόσα στὸ σπίτι.

Ἀλλὰ μακάρι νὰ τᾶξερε καὶ αὐτὴ! Μακάρι νάχε τὸν «ζῆλο» τῆς **Ἡλιόβγαλτης** καὶ μιὰ μαμμά πού νὰ τὴν προτρέπη! Γιὰ ἕνα κορίτσι, — ὅ,τι καὶ νάναι, σ' ὅποιον τάξη καὶ ἂν ἀνήκῃ, σ' ὅ,τι σπίτι, — ὑπάρχει πιδὶ χρήσιμ, πιδὶ ἀναγκαῖο μάθημα ἀπ' τὴν νοικοκυροσύνη καὶ τὴν μαγειρικὴν; Αὐτὸ πολλές φορές τὸ εἶπε ἡ Διάπλῃς. Κι' ἐγὼ ἐπίσης πραγματεύθηκα κάποτε τὸ ζήτημα καὶ ἔφερα, θυμοῦμαι, γιὰ παράδειγμα τὴν κυρία Καλλιρρόη Παρρέν.

Ἡ κυρία Παρρέν, — ποὺς δὲν γνωρίζει αὐτὸ τὸνομα; — εἶναι σήμερα ἡ πρώτη ἀνάμεσα στὶς Ἑλληνίδες. Ὅλη ἡ πρόοδος πού ἔκαμε τὰ τελευταῖα χρόνια στὸν τόπο μας ἡ Γυναίκα, ὀφείλεται στὴ δράση τῆς κυρίας Παρρέν: στὴν ἐφημερίδα πού ἐδῶξε τόσα χρόνια, στὰ συγγράμματά της, στὰ μυθιστορήματά της, στὶς διαλέξεις της, στὶς περιοδείες της, στοὺς συλλόγους της καὶ προπάντων στὸ Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων πού εἶναι ἔργο της. Καμμιὰ ἄλλη γυναίκα στὴν Ἑλλάδα, — ἴσως καὶ κανένας ἄντρας, — δὲν ἐργάσθηκε γιὰ μιὰ ἰδέα περισσότερο καὶ ἀποτελεσματικότερ' ἀπὸ τὴν κυρία Παρρέν. Εἶναι μιὰ πολὺ δραστήρια γυναίκα, διαβασμένη, σοφὴ, ἐμπνευσμένη, πού μιλεῖ καὶ γράφει θαυμάσια. Ἀλλὰ, — ποὺς θὰ τὸ φανταζόταν; — εἶναι καὶ μιὰ ἐξοχὴ νοικοκυρά!

Ἐπιβλέπει τὸ σπίτι της ὅσο καὶ τὸ Λύκειό της. Κι' ὅπως ξέρει νὰ διοργανώῃ μιὰ γιορτὴν στὸ Στάδιο μὲ ἀρχαίους καὶ νέους ἑλληνικοὺς χορούς, ἔτσι καὶ ἕνα θαυμάσιο γεῦμα στὸ σπίτι της, πού τὰ φαγητά του, τὰ γλυκίσματά του, καὶ τὰ ποτά του ἀκόμα, ξέρει νὰ τὰ φτιάχνῃ ἡ ἴδια. Γιατ' ἡ συγγραφέισσα αὐτὴ εἶναι καὶ μιὰ τέλεια μαγειρίσσα. Κι' ὅταν ἐδῶξε τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν», ἀνάμεσα στὰ σοφὰ της ἀρθρα γιὰ δλα τὰ σοβαρὰ γυναικεῖα ζητήματα, εἶχε πάντα καὶ συνταγὰς φαγητῶν καὶ γλυκισμάτων, μὲ τὴν σοφία τῆς πείρας της καμωμένες καὶ αὐτές. Καὶ μάλιστα ἐπρότρεπε τὶς ἀναγνώστριάς της νὰ εἶναι καλὲς νοικοκυρές, γιὰτὶ καὶ αὐτὸ, ἔλεγε, συντείνει στὴ χειραφέτησιν...

Ἐπάρχει ἕνα χρησιμότατο ἑλληνικὸ βιβλίον, γραμμένο, εἰκονογραφημένο καὶ τυπωμένο θαυμάσια, πού βρίσκεται στὰ χέρια δλων τῶν καλῶν νοικοκυράδων: ἡ «Μαγειρικὴ» τοῦ κ. Τσελεμεντέ. Ἄν τῶχετε στὸ σπίτι σας καὶ κοιτάξετε τὶς πρώτες σελίδες, θὰ βρῆτε καὶ ἕνα ἄρθρο δικό μου. Ὁ κ. Τσελεμεντές μὲ εἶχε παρακαλέσει τότε νὰ τοῦ κάμω τὸν πρόλογον τῆς «Μαγειρικῆς» του. Καὶ στὸν πρόλογον αὐτὸν λέω πολλὰ καὶ γιὰ τὴν κυρία Παρρέν, τὴν νοικοκυροσύνην της καὶ τὶς νοικοκυρικὰς τῆς ιδέας.

Ἀπὸ τότε, τὸ ξέρω, μερικὲς «χειραφετημένες» Ἑλληνίδες, φεμινίστριες καὶ σουφραζέτες, δοκίμασαν νὰ κλονίσουν τὶς ιδέες αὐτές. Ἡ γυναίκα, εἰπαν, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κοιτάζῃ τὸ νοικοκυριὸν περισσότερο ἀπὸ τὸν ἄντρα. Ἰσότης! Οἱ μαγεῖρ:σες εἶναι γιὰ νὰ μαγειρεύουν, οἱ καμαριέρες γιὰ νὰ συγγυρίζουν καὶ, ὅταν δὲν ὑπάρχουν μαγεῖρ:σες καὶ καμαριέρες, ὑπάρχουν, δέξαι σοὶ ὁ Θεός, ξενοδοχεῖα... Μὲ ἄλλους λόγους, οἱ φεμινίστριες αὐτὲς στηρίχθηκαν στὸν «καταμερισμὸν τῶν ἔργων» καὶ συμπέραναν ὅτι ὅπως τὸ ψωμί, στὴ νεώτερη κοινωνία, δὲν γίνεται πιά στὸ σπίτι σὰν ἄλλοτε, παρὰ ὅλοι, φτωχοὶ καὶ πλούσιοι, τάγο:ράζουν ἔτοιμο ἀπὸ τὸ φούρνον, ἔτσι στὸ μέλλον θὰ γίνεται γιὰ δλα τὰ πράγματα. Ἐπομένως ἡ γυναίκα δὲν θάχη ἀνάγκη νὰ μαθαίνῃ τίποτα. Ὅταν ὁ ἄντρας της θὰ θέλῃ στυφάδο, θὰ στέλνῃ νὰ τοῦ ἀγοράζῃ ἀπὸ τὸ μαγέρεϊκο.

Ναί, καλὸ θάταν... Φαίνεται ὅμως ὅτι τέτοιος «καταμερισμὸς τῶν ἔργων», τόσο τέλειος, δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ ποτέ. Ἀπεναντίας σήμερα παρατηροῦμε δυὸ συμπτώματα πολὺ ἀνησυχαστικά: τὸ ἕνα εἶναι ἡ ἑλλειψὶς ὀηρητικοῦ προσωπικοῦ. Ὅτε μαγεῖρ:σας βρῶσκει κανεὶς εὐκόλα, οὔτε καμαριέρα, οὔτε ὀηρητὴ. Τὸ ἄλλο εἶναι ἡ νοθεὶα τῶν τροφίμων πού ὅσο πάει γίνεται. Καμμιὰ ἐμπιστοσύμη δὲν μπορεῖς νὰ

χῆς στὰ ἔτοιμα πού πουλοῦν στὴν ἀγορά, εἴτε φαγιὰ, εἴτε γλυκίσματα. Ὅλα, εἶναι νοθευμένα, ἐλεεινά! δὲν ἔχουν παρὰ μόνον μιὰν ὥρα ἀδύνη. Τίποτα, δυστυχῶς, κανένα μέτρο δὲν μπορεῖ νὰ πολεμήσῃ ἀποτελεσματικὰ αὐτὴ τὴν νοθεῖαν, πού τὴν κάνει ἡ ἀισχροκέρδεια καὶ ἡ ἀουσιδνησία τῆς ἐποχῆς μας. Γι' αὐτὸ πολλοὶ προβλέπουν ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον ἀπὸ ἐκεῖνο πού ἐλπίζουν οἱ πολέμιες τῆς νοικοκυροσύνης: ὅτι θάρθῃ γρήγορα καιρὸς πού γιὰ νὰ μὴ δηλητηριαζόμεσθε καθεμέρα, θάμασθε ἀναγκασμένοι νὰ τὰ φτιάχνουμε δλα στὸ σπίτι ὅπως τὸν καλὸ παλιὸ καιρὸ: καὶ ψωμί, καὶ τυρὶ, καὶ βούτυρο, καὶ πικρά, καὶ ζυμαρικά, καὶ γλυκίσματα. Ἔτσι μόνο θὰ βροῦμε τὴν ὑγείαν μας, τὴν ἡσυχίαν μας, τὴν εὐτυχίαν μας.

Κάνουν λοιπὸν πολὺ φρόνιμα οἱ μαμμάδες ἐκεῖνες πού προτρέπουν τὰ κορίτσια τους στὴν νοικοκυροσύνη. Ὅσο πλούσια καὶ ἂν εἶναι μιὰ κόρη, ὅσο πλούσιον ἄντρα καὶ ἂν θὰ πάρῃ, αὐτὸ εἶναι ἕνα μάθημα πού θὰ της χρειασθῇ ὅσο τοῦλάχιστο καὶ ἄλλα. Ὅσες δὲν ἔχουν ζῆλο, πρέπει νὰ προσπαθῇσιν νὰ ποκτήσῃσιν λιγάκι. Τὶς βεβαιῶν καὶ πὼς δὲν ὅ,τὸ μετανοιώσουν ποτέ. Ὅσο γιὰ κείνες πού ἔχουν πολὺ, σὰν τὴ φίλῃ μας **Ἡλιόβγαλτη**, τίς συγχαίρω. Θὰ εἶναι στὴ ζωὴ τους εὐτυχισμένες!

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΙ

Εἴταν καλὰ παιδιὰ οἱ θαλασσινοὶ
Ποῦ στὴν κουβέρτα σιγοτραγουδοῦσαν.
Εἴταν καλὰ παιδιὰ οἱ θαλασσινοί,
Ταξιδεύαν γιὰ χώρα μακρινή
Καὶ σὰν δὲν εἶχαν βάρδια, τραγουδοῦσαν.

Εἶχαν μεράκια μέσα στὴν καρδιά
Ποῦ σὲ πικρὸ ξεσπούσανε τραγοῦδι.
Εἶχαν μεράκια μέσα στὴν καρδιά
Καὶ πάντα σὰν ἐπλάκωνε ἡ βροδιά
Ἀρχίζανε στὴν πλώρη τὸ τραγοῦδι.

Ὁλόγυρα νερά, μόνο νερά,
Καὶ μόνο τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια.
Βδομάδες φεύγαν πάνω στὰ νερά
Κι' οὔτε ἀντικρίσαν πουνενὰ στεργιά,
Ἄλλο ἂν τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια!...

Μὰ πάντα ἔρχετ' ἡ ὥρα πού μακρὰ
Στὸ βάθος θὰ χαράξῃ ἕνα λιμάνι.
Πάντα ἔρχετ' ἡ ὥρα πού μακρὰ
Κάπου θὰ ξεχωρίσῃ τὴν στεριά
Μὲ τὸ καλὸ, τὰπάνεμο λιμάνι.

Καὶ νὰ οἱ χαρὲς τοῦ Πόρτου, νὰ οἱ χαρὲς,
Τὰ γλέντια καὶ τὰράθυμα ξενύχτια.
Νὰ οἱ χαρὲς τοῦ Πόρτου, νὰ οἱ χαρὲς
Οἱ βιαστικές, τῆς ὥρας μὰ γερές,
Τὰ γλέντια καὶ τὰράθυμα ξενύχτια...

Κι' ὅστερα πάλι ἡ θάλασσα ἡ πλατεῖα
Καὶ μόνο τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια.
Ὅστερα πάλι ἡ θάλασσα ἡ πλατεῖα,
Ὅσο καὶ ἂν ψαχνεὶ δλόγυρα ἡ ματιά
Καὶ μόνο τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET,
διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλῃ» ἀπὸ
τὸν κ. Γρ. Ξενοπούλου].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἦταν πιά σωστός ἐργάτης. Τὸ παρτήρησε καὶ ὁ Λεμπεσκὰμ καὶ εἶπε στὸ μπάριμπα-Ρουντίκ:

— Δόξα σοὶ ὁ Θεός!... Δὲν ἔχει πιά τὸ ὕψος πού εἶχε ὁ μαθητὴς μας. Ἀρχίσε νὰ συμμορφώνεται. Μπαίνει στὸ δρόμον τοῦ Θεοῦ. Ἐ, κατὶ θὰ γίνῃ καὶ αὐτός!...

Δ.

Ἡ προίκα τῆς Ζεναΐδας

Στὸ ἐργοστάσιον, ὁ Τζὰκ ἀκούγε συχνὰ τοὺς ἐργάτες νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ρουντίκ. Κατηγοροῦσαν τὸν ἀνιψιὸν τοῦ Σαρλὸ πού εἶχε βγεῖ ἀπ' τὸν ἴσιον δρόμον (κι' αὐτά, στὴν ἐργατικὴ πολίχνη, οἱ ἄνθρωποι δὲν τὰ σήκωναν) ἐπαινοῦσαν ὅμως πολὺ τὶς γυναῖκες, τὴν καλὴ καὶ δυνατὴ Ζεναΐδα, τὴ γλυκεῖαν καὶ ἀφοσιωμένην Κλαρίσση.

Ὅλοι μακάριζαν τὸν ἀρχιεργάτη, πού εἶχε βρεῖ μιὰ τέτοια συντρόφισσα στὴ ζωὴ του. Κι' ὅχι μόνο στὸ ἐργοστάσιον, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλο τὸ Ἰντρέ ἡ κυρία Ρουντίκ εἶχε πολὺ καλὴ φήμη. Ἐκὰν ἐντύπωση καὶ τὸ ἐξωτερικόν της, ἡ ὁμορφιά της, ἡ χάρις της, τὸ ντύσιμό της, πού χωρὶς νὰ εἶναι πολὺ πλούσιον ἢ χτυπητό, ἦταν κομψὸ καὶ ξεχώριζε ἀπὸ τὰ κάπως γελοῖα ντυσίματα τῶν ἄλλων ἐκεῖ γυναικῶν. Ὅταν ἡ κυρία Ρουντίκ ἐδῶαινε στὸ δρόμον, — εἴτε γιὰ τὴν ἐκκλησιά, εἴτε γιὰ τὴν ἀγορά, — οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τοῦ Ἰντρέ ἐσκυβαν ἀπὸ τὰ παράθυρα νὰ τὴ βλέπουν, καὶ οἱ ἄνδρες, ὑπάλληλοι ἢ ἐργάτες, τῆς ἐδῶαζαν τὸ καπέλον μὲ τὸν πιδὶ μεγάλο σεβασμό.

— Τὶ εὐτυχισμένος πού εἶναι ὁ Ρουντίκ! ἔλεγον.

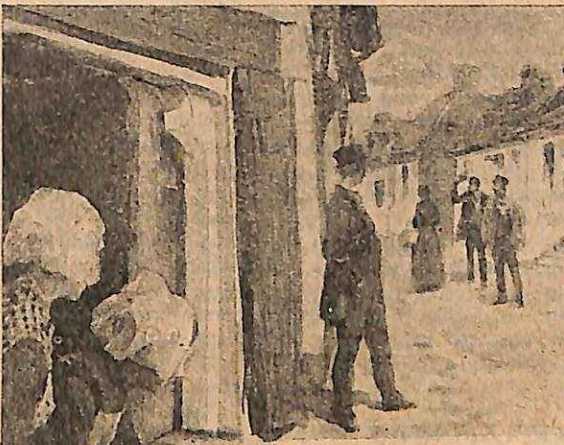
Κι' ἦταν πραγματικῶς. Ὁ ἀνιψιὸς του, τὸ σκάνδαλον, τὸν εἶχε ἀφήσει ἡσυχον. Ἐμενε τώρα στὸ Σαιν Νάζαϊρ, ὅπου ὁ διευθυντὴς του ἐξακολοθοῦσε νὰ τὸν κρατῇ ξεπλητῆδες. Συχνὰ ἔγραφε στὸ Ἰντρέ, — πολ-

«Ἦταν πιά σωστός ἐργάτης»
(Σελ. 337, στ. 1.α.)

ναῖδα, πού εἶχε ἀρνηθεῖ μιὰ φορὰ νὰ γίνῃ γυναίκα τοῦ ξαδέρφου της, ἦταν τώρα ἀρραβωνιασμένη.

Κι' εἶχε, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἕναν ὥρατον ἀρραβωνιαστικόν, ἕνα τελωνοφύλακα πού τὸν ἔλεγαν Μανζέν, μὲ πρᾶσινη στολή, μὲ ἀρειμάνιον μουστάκι καὶ μ' ἀσημένιον γαλόνιον στὸ κασκέτο πού τὸ φοροῦσε στραβά. Σ' ὅλο τὸ λιμάνι τῆς Νάντης, ἂν καὶ τόσο μεγάλο, δὲν θάβρισκε κανεὶς δυὸ τελωνοφύλακες σὰν τὸν Μανζέν. Ἐνας μόνο ὑπῆρχε

καὶ τὸν καπάρωσε ἡ Ζεναΐδα. Ὅ,τὸς κό-
στιζε ὅμως ἡ, νὰ ποῦμε καλὺ-
τερα, θὰ κόστι-
ζε στὸ γέρο-
Ρουντίκ πολλὰ! Ἐπτά χιλιάδες
φράγκα, πού
τὰ μάζευε πεν-
τάρα — πεντάρα
εἴκοσι χρόνια
τώρα, θὰ τοῦ
τάδινε δλα. Δὲν
συμμιδαζόταν
μὲ λιγότερα ὁ
τελωνοφύλακας Μανζέν.

Στὴν ἀρχή, ὁ Ρουντίκ ἐδίστασε. Τὶ θὰ γινόταν ἂν ἔδινε δλες τοῦ τις οἰκονομίες στὸ γαμπρό; Πὼς θὰ ζῶσε ἡ γυναίκα του, ἂν πέθαινε ἄξαφνα αὐτός; Ἀλλὰ ἡ Κλαρίσση ἐδείξε καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίστασιν τὴν συνειθισμένην της καλосύνῃ.

— Δὸς τα, τοῦ εἶπε, δὲν πειράζει. Εἶσαι νέος ἀκόμα, θὰ ἐργασθῇς πολλὰ χρόνια, θὰ κάμῃς καὶ ἄλλες οἰκονομίες γιὰ τὰ γηρατειὰ μας. Εἶναι ἀμαρτία νὰ χάσῃ τόσο καλὸ γαμπρὸ ἢ Ζεναΐδα. Δὲν βλέπεις πὼς κάνει γι' αὐτόν; Καὶ, νὰ λέμε τὴν ἀλήθειαν, δὲν εἶναι πάλι καὶ τόσο ὁμορφῇ, πού νὰ πῇς πὼς θὰ μπορούσε νὰ παντρευόταν καὶ χωρὶς προίκαν.

Αὐτὸ τὸ παραδεχόταν καὶ ἡ ἴδια ἡ Ζεναΐδα.

— Τὸ ξέρω, ἔλεγε, πὼς εἶμαι ἀσχη-

μῇ καὶ πὼς ὁ κ. Μανζέν δὲν μὲ παίρνει γιὰ τὰ μαῦρα μου τὰ μάτια. Ἀλλὰ δὲν μὲ νοιάζει. Ἐχω ἄλλα προτερήματα ἐγὼ καί, ἅμα μὲ πάρῃ, θὰ τὸν κάνω νὰ μ' ἐκτιμῇ καὶ νὰ ἀγαπήσῃ.

Εἶχε μιὰ χαρὰ, ἡ καὶμένη, πού θὰ παντρευόταν ἔτσι καλὰ! Κι' αἰσθανόταν τόση ἀγάπῃ καὶ εὐγνωμοσύνην στὴ μητρειὰ της πού ἔπεισε τὸν πατέρα της νὰ θυσιάσῃ τὰ πάντα! Τὴν ἀγκάλιαζε, τὴν ἐσφιγγε, τὴ φιλοῦσε καὶ τῆς ἔλεγε:

— ὦ, μαμμά!... Σὲ σένα χρωστώ τὴν εὐτυχίαν μου!...

— Ὅχι, κόρη μου, στὸν πατέρα σου!

— Ναί, καὶ στὸν πατέρα μου... καὶ στοὺς δυὸ σας!...

Οἱ ἀρραβῶνες εἶχαν ἀναγγελεθεῖ καὶ ὁ γάμος θὰ γινόταν μετὰ δεκαπέντε ἡμέρες. Τὸ σπιτάκι τοῦ Ρουντίκ ἐτοιμαζόταν. Τὶ φασαρία! τί ἀναστάτωση! τί σύρε-
κι! ἔλα! Ἡ Ζεναΐδα ἀνεδοκατέβαινε δέκα φορές τὴν ὥραν γιὰ τὴν ξύλινην σκαλίτσαν. Τὰ δῶρα γιὰ τὴ νύμφην ἔρταναν ἀπανωτά. Ὅλοι ἀγαποῦσαν τὴ Ζεναΐδα, ὅλοι

ἤθελαν κατὶ νὰ τῆς χαρίσουν γιὰ τὸ γάμον της. Κι' ὁ Τζὰκ λογάριζε νὰ τῆς ἀγοράσῃ κατὶ μὲ τὰ ἑκατὸ φράγκα πού τοῦ εἶχε στελεῖ κείνες τὶς ἡμέρες ἡ μητέρα του.

«Αὐτὰ τὰ χρήματα, — τοῦ ἔγραφε, — εἶναι δικὰ σου. Τὰ οἰκονόμησα γιὰ σένα. Νὰ κάνῃς μιὰ φορεσιὰ καὶ νὰ προσφέρῃς ἕνα μικρὸ δῶρον στὴν δεσποινίδα Ρουντίκ. Θέλω νὰ κάμῃς τὴν φιγούρα σου στὸ γάμον καὶ νὰ διασκεδάσῃς καλὰ. Ἀλλὰ μὴ μοῦ γράψῃς γι' αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ μὴν πῇς πὼς σοῦ ἔστειλα οὔτε στοὺς Ρουντίκ. Θὰ τὸ μάθαινε ὁ πατέρας σου, ἂν μοῦ ἔγραφαν γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσουν, καὶ δὲν θέλω. Εἶναι τόσο νευρικός αὐτὸν τὸν καιρὸ! Ἐργάζεται πολὺ ὁ καὶμένος μου ὁ ποιητὴς καὶ ἔχει ἕνα σωρὸ ἱστορίες μ' ἐκείνους πού τὸν πολεμοῦν... Λοιπὸν σύμφωνοι. Δὲν θὰ πῇς πὼς αὐτὰ τὰ ἑκατὸ φράγκα σοῦ τὰ ἔστειλα ἐγὼ. Ἄς ὑποθέσῃς πὼς εἶναι ἀπὸ οἰκονομίες σου.»

Δυὸ ἡμέρες τώρα, ὁ Τζὰκ εἶχε στὴν τσέπη του τὰ πέντε ἐκεῖνα χρυσὰ εἰκοσοφράγκα καὶ αἰσθανόταν χαρὰ καὶ περηφάνειαν. Περπατοῦσε πιδὶ ζωηρόδες, πιδὶ κορδαμένους, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ εἶχε σὲ λίγο μιὰ καινούργια, καθαρὴ φορεσιὰ καὶ ὅχι πιά τὴν φριχτὴ ἐκείνη μπλούζαν πού τὴν εἶχαν πλύνει τόσες φορές. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ πάῃ στὴ Νάντη καὶ ἀνυπόμονα περίμενε τὴν Κυριακή. Θὰ πῇγαινε στὴ Νάντη! Ἀκόμα μιὰ χαρὰ. Κι' ὅλες αὐτὲς τὶς χαρὲς, συλλογίζετο, τίς χρωστοῦσε στὴν μητέρα του!

(Ἀκολουθεῖ)

